

สารวัฒนธรรมกำแพงเพชร

วารสารประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

กฤษณะเตรีออบ
ติลาแลบไชญ์
น้ำขัณสาขกระบือ

เข็อบตขแกรบ
กลัวยไขชวาว
เล็อบสิอฆรดกโลก

พรทอดฟ้าป่าเถา

โดย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

E-mail Address : kpp_culture@yahoo.com kamphaengphet@m-culture.go.th

<http://www.kpp-culture.com>

ประมวลภาพกิจกรรม

สำนักงานวัฒนธรรม จ. กำแพงเพชร จัดพิธีทอดผ้าป่าถวาย โดยมี นายไพศาล รัตนพัลลภ ผวจ. กพ. เป็นประธานในพิธี

จังหวัดกำแพงเพชร จัดงาน ๑๐๐ ปี เสด็จประพาสต้น พระพุทธเจ้าหลวง (รัชกาลที่ ๕) ในวันที่ ๑๘ - ๒๗ ส.ค. พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยจัดแสดงขบวน โรงแรมนวรรัตน์ อ. เมือง จ. กำแพงเพชร โดย สวจ.กพ. รับผิดชอบกิจกรรม ตลาดย้อนยุค

สวจ. กำแพงเพชร จัดโครงการสายสัมพันธ์กำแพงเพชรสู่อีสาน วันที่ ๑๕ - ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ณ จังหวัดขอนแก่น - กาฬสินธุ์

นางสาวอัจฉรา อ่อนจันทร์ วัฒนธรรมจังหวัด กำแพงเพชร รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายการประชุมวิพากษ์ โครงการเล่าเรื่องด้วยภาพ ณ อ.ลานกระบือ

นายสุวิทย์ รัตนากร ประธานสภาวัฒนธรรม กิ่งอำเภอ บึงสามัคคี และนายเกรียงศักดิ์ รักพานิชฌณี ประธานสภา วัฒนธรรมอำเภอขามเฒ่าบุรี ร่วมเปิดโครงการขยายเครือข่าย วัฒนธรรมเพื่อสิทธิและเสรีภาพ ณ อ. ขาเฒ่า จ. กำแพงเพชร

สภาวัฒนธรรม อ. ลานกระบือ จัดโครงการเดิน - วิ่ง ฉลองการครองสิริราช สมบัติครบ ๖๐ ปี ณ อ. ลานกระบือ โดยมีนายสมเกียรติ สุวรรณนิมิตร นายอำเภอลานกระบือ เป็นประธาน

สารบัญ

การเสด็จต้นเป็นพุทธมามกะ	๓
กิจกรรมส่งเสริมประเพณีและศาสนา	๕
กิจกรรมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร	๖
กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประจำอำเภอ	๗
บทความ	
“ใบบอก” เอกสารสำคัญระดับรากหญ้าของเมืองกำแพง	๑๐
“ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ชาวกำแพงเพชร	
จะต้องร่วมมือเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง”	๑๒
“สู้คืนแดน ฝรั่งเศส-อิตาลี กับ ผอ.อัครา อ่อนจันทร์”	๑๖

- คณะที่ปรึกษา : พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร (ม), นายไพศาล รัตนพลลภ ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร, นายจุลพันธ์ ทับทิม นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร
- อำนวยการและประสานงานโดย : นางสาวอัจฉรา อ่อนจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
- บรรณาธิการ : นายสันติ อภัยราช ผู้ช่วยบรรณาธิการ : อภินันท์ มุสิกะพงษ์
- กองบรรณาธิการ : นกมล ยอดศรี, ผศ.ชัชวาลย์ ธรรมสอน, ชูศักดิ์ ไทยพาณิชย์, ไพศาล เรียนทัพ, จันทินี อภัยราช, ประณิต จันทร, ประภาพรรณ อนันตวงศ์, วัลลา เชื้อทอง, สุปราณี แสงทอง, ยุพิน เรียนทัพ, ปองสุข แดงศิริ, พันธิศิริ สายทองอินทร์, ศิรินุช ศิริชัย, เรืองศักดิ์ แสงทอง, สมใจ น่วมอินทร์, นิชรา พรหมประไพ, สมัย เชื้อทอง, วันชัย กลิ่นหอม, สายใจ พวกดี และนักวิชาการวัฒนธรรมทุกคน
- ภาพ : เรืองศักดิ์ แสงทอง, อภินันท์ มุสิกะพงษ์
- สถานที่ตั้งสำนักงานฯ : ศูนย์ราชการจังหวัดกำแพงเพชร ถนนกำแพงเพชร-สุโขทัย โทรศัพท์ ๐-๕๕๗๐-๕๐๘๘ โทรสาร : ๐-๕๕๗๐-๕๐๙๐

วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

แม่
 แม่คือผู้ที่ให้ได้ทุกอย่าง
 แม่คือผู้ที่สร้างโลกสดใส
 แม่คือผู้ที่ส่งเราอำไพ
 แม่คือผู้ยิ่งใหญ่ในแผ่นดิน
 พระคุณแม่ล้ำฟ้ามหาสมุทร
 พระคุณแม่ประเสริฐสุดเหนือทรัพย์สิ้น
 พระคุณแม่ลูกเห็นเป็นอาถวิล
 พระคุณแม่แสนโศกอันลูกยินดี
 แม่ถนอมกอดอมเกลี้ยงเลี้ยงลูกน้อย
 แม่เฝ้าคอยห่วงใยไม่หน่ายหนี
 แม่รักด้วยเมตตาและปราณี
 แม่แนะนำทางที่ถูกอย่างถูกต้อง
 ลูกทำผิดแม่อภัยให้ทุกเมื่อ
 แม่ช่วยเหลือเอื้อไปไม่แปรผัน
 แม่ดูแลใกล้ชิดจนวันวันคืน
 แม่บอกรักคือพระพรหมอันสมบูรณ์
 ขอบูชาพระคุณแม่แม่คุ้มเกล้า
 จนตราบเท่าสิ้นใจไม่เสื่อมสูญ
 ลูกทุกคนที่แม่ได้เกิด
 พระคุณแม่เพิ่มพูนอุ้มทรนงค์
 ที่สืบสองสิงหามาบรรจบ
 เวียนมาครบอีกหนตลอดชีพ
 ขอบูชาพระคุณแม่ด้วยกายใจ
 แม่ของไทยแห่งชาติที่อาออง ๆ

“พิ่งรุ้ เพชรบูรณ์”

ชมรมนักกลอนนครช้างเผือก กำแพงเพชร

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

เป็นที่ยอมรับกันว่าโลกในยุคปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่สูงมากอีกทั้งยังรวดเร็ว ว่องไวอย่างไร้พรมแดนสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นทำให้มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสะดวกสบาย ทันสมัย แต่ขณะเดียวกันก็สร้างปัญหาให้กับสังคมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตในหมู่นักเรียนนักศึกษาหลายคนปรับตัวให้เข้ากับยุคโลกาภิวัตน์ไม่ได้ ประพฤติปฏิบัติตนผิดวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม เป็นเรื่องที่หลาย ๆ ฝ่ายต้องหาทางแก้ไข วิธีหนึ่งที่น่ามาใช้ก็คือการนำเอาศาสนา มาเป็นที่พึ่งทางใจ ยึดกรอบระเบียบของศีลธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ในทางศาสนาพุทธ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่นิยมทำกันมากในสถานศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะในจังหวัดกำแพงเพชร

นักเรียนโรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม ขณะทำพิธีพุทธมามกะ

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คือการประกาศตนของนักเรียน หรือบุคคลอื่น ๆ ว่าเป็นผู้รับนับถือพระพุทธเจ้าเป็นของตน เป็นการแสดงตนให้เห็นว่า ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาประจำชีวิต ต่อไปต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของพระธรรมวินัย ไม่ประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปริวิตกว่า "เด็ก ๆ จะหาได้ความรู้สึกในทางพระศาสนาไม่ เมื่อความนิยมในการบวชเณรจืดจางลง พร้อมกันเข้ากับการส่งเด็กออกไป

เรียนในยุโรป ก่อนแต่มีอายุสมควรบวชเณร " จึงโปรดให้พระราชโอรส ผู้มิได้เคยทรงผนวชเป็นสามเณรทรงปฏิญาณพระองค์ เป็นผู้รับถือพระพุทธศาสนามาก่อนเสด็จไปศึกษาในยุโรป ครั้งนั้นใช้คำสำแดงเป็นอุบาสกตามแบบบาลี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เป็นพระองค์แรก ปฏิญาณพระองค์ตามธรรมเนียมที่ทรงตั้งขึ้นใหม่นั้น และใช้เป็นราชประเพณี ต่อมาได้ทราบว่ามีผู้อื่นจากพระราชวงศ์ เห็นชอบตามพระราชดำริทำตามบ้างก็มีในสมัยรัชกาลที่ 6 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดฯ จะส่งเจ้านายคณะหนึ่งออกไปศึกษาในทวีปยุโรป ได้โปรดให้สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ทรงเรียบเรียงวิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะไว้ ซึ่งก็ได้ถือตามคำแสดงตนเป็นอุบาสกเดิมตั้งเป็นแบบไว้ แต่แก้บท "อุบาสก" ที่เฉพาะผู้ใหญ่เป็นผู้ได้ศรัทธาเลื่อมใสด้วยตนเอง เป็น "พุทธมามกะ" ทำให้เกิดเป็นประเพณีนิยมแสดงตนเป็นพุทธมามกะสืบต่อกันมา แต่ในปัจจุบันความนิยมของชาวพุทธในประเทศไทย มีสรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อมีบุตรหลานของตนมีอายุพ้นเขตเป็นทารก อยู่ในระหว่างอายุ ๑๒-๑๕ ปี ก็ประกอบพิธีให้บุตรหลานได้แสดงตนเป็นพุทธมามกะเพื่อให้เด็กสืบความเป็นชาวพุทธต่อไป

๒. เมื่อจะส่งบุตรหลานของตนซึ่งเป็นชาวพุทธอยู่แล้ว ให้ไปอยู่ในถิ่นที่ไม่ใช่ดินแดน ของพระพุทธศาสนา เพื่อการศึกษาหรือเพื่อประโยชน์อื่น ๆ เป็นการที่จะต้องจากถิ่นไป ก็นิยมประกอบพิธีให้บุตรหลานได้แสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อให้เด็กได้ ระลึกอยู่เสมอว่าตนเป็นพุทธศาสนิกชน

๓. เมื่อจะปลูกฝังนิสัยเยาวยชนให้มั่นคงในพระพุทธศาสนา ซึ่งวิธีนี้ทางโรงเรียนส่วนใหญ่ จะนิยมประกอบพิธีให้นักเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม ได้ปฏิบัติติดต่อกันมาทุกปีเป็นเวลานานแล้ว โดยจะทำในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เป็นนักเรียนที่เข้ามาศึกษาใหม่ ได้แสดงตนเป็นพุทธมามกะหมู่ คือแสดง รวมกันเป็นหมู่ ทำปีละครั้ง ในวันที่สะดวกที่สุด โดยทั่วไปจะทำก่อนเข้าพรรษา เพื่อให้ นักเรียนได้เห็นความสำคัญ ในการที่ตนเป็นชาวพุทธ ร่วมอยู่กับ ชาวพุทธทั้งหลาย

๔. เมื่อมีบุคคลต่างศาสนาเกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ต้องการจะประกาศตน เป็นชาวพุทธ ก็ประกอบพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เพื่อประกาศว่า นับแต่นี้ไปตนยอมรับนับถือ พระพุทธศาสนาแล้ว

คณะนักเรียนขณะทำพิธี

การแสดงตนเป็นพุทธมามกะตามทำเนียมในปัจจุบัน มีระเบียบวิธีการปฏิบัติที่นิยมกันโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

ก. มอบตัว (ถ้าเป็นเด็กให้ผู้ปกครองนำตัวหรือครูนำรายชื่อไป) โดยนำดอกไม้ธูปเทียนใส่พานไปถวายพระอาจารย์ที่จะให้เป็นประธานสงฆ์ในพิธี พร้อมทั้งเผด็จสงฆ์ รวมทั้งพระอาจารย์เป็นอย่างน้อย ๔ รูป

ข. จัดสถานที่ ในอุโบสถ หรือวิหาร ศาลาการเปรียญ หรือหอประชุมที่มีโต๊ะบูชามีพระพุทธรูปประธาน และจัดอาสนะสงฆ์ให้เหมาะสม

ค. พิธีการ ให้ผู้แสดงตน จุดธูปเทียนเปล่งวาจาบูชาพระรัตนตรัยว่า อิมินา สกกาเรน, พุทฺธํ ปุณฺณมิมิ, ข้าพเจ้าขอบูชาพระพุทธเจ้าด้วยเครื่องสักการะนี้ (กราบ)

.....ธมฺมํ.....พระธรรม.....(กราบ)

.....สงฺฆมฺมํ.....พระสงฆ์..... (กราบ)

จากนั้นเข้าไปสู่ที่ประชุมสงฆ์ ถวายพานเครื่องสักการะแก่พระอาจารย์กราบ ๓ ครั้งแล้ว คงนั่งคุกเข่า กล่าวคำปฏิญาณว่า : นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ หน) ข้าพเจ้าขออนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาค อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น (๓ หน) เอสาหํ ภนฺเต, สุจิรปริณิพฺพตมฺปิ, ตํ ภควนฺตํ สรณํ คจฺฉามิ, ธมฺมญฺจ สงฺฆญฺจ, พุทฺธมาโมกฺติ มํ สงฺโฆ ธาเรตุ, ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น แม้ปริณิพพานาน แล้ว ทั้ง

พระธรรมและพระสงฆ์ เป็นสวณที่ระลึกรับถือ ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นพุทธมามกะ ผู้รับเอา พระพุทธเจ้า เป็นของตน คือผู้นับถือพระพุทธเจ้า (ถ้าเป็นหญิงคนเดียวเปลี่ยน พุทธมามโกติ เป็น พุทธมามกาติ; ถ้าปฏิญาณพร้อมกันหลายคน ชายเปลี่ยน เอสาหํ เป็น เอเต มยฺ หญฺิงเป็น เอตา มยฺ; และทั้งชายและหญิงเปลี่ยน คจฺฉามิ เป็นคจฺฉาม, พุทธมามโกติ เป็น พุทธมามกาติ, มํ เป็น โน) จากนั้นฟังพระอาจารย์ให้โอวาท จบแล้วรับคำว่า "สาธุ" ครั้นแล้วกล่าวคำอาราธนาเบญจศีลและสมาทานศีลพร้อมทั้งคำแปล จบแล้วกราบ ๓ หน ถวายไทยธรรม (ถ้ามี) แล้วกรวดน้ำ เมื่อพระสงฆ์อนุโมทนา รับพรเสร็จแล้วคุกเข่ากราบพระสงฆ์ ๓ ครั้ง เป็นเสร็จพิธี

นายแก้ว เจริญสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคมและคณะครู-อาจารย์ที่มาร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ปัจจุบันปัญหาเยาวชนได้เกิดขึ้นมากมาย ทั้งยาเสพติด การครองตนของเยาวชนการฟุ้งเฟ้อกับอบายมุขต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ทำไมเราไม่นำวิถีทางพุทธศาสนาที่เคยใช้กันมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งราชวงศ์จักรีมาใช้ เชื่อว่าพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะจะเป็นทางออกในการแก้ไข ปัญหาเยาวชนได้อีกวิธีหนึ่งท่านลองนำไปใช้ดูซิครับ

● นายวันชัย กลิ่นหอม

รองประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอพรานกระต่าย

กิจกรรมส่งเสริมงานประเพณี และศาสนา

พิธีทอดผ้าป่าแด่จังหวัดกำแพงเพชร วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙
ณ วัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

นายไพศาล รัตนพลก มวจ. กพ. ประธานในพิธี พร้อมด้วยนายกเหล่ากาชาด จ. กพ. หัวหน้าส่วนราชการ และประชาชน ร่วมงานเป็นจำนวนมาก

นายไพศาล รัตนพลก มวจ. กพ., นายกเหล่ากาชาด จ. กพ. และประชาชนกล่าวคำถวายผ้าป่า

พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร และเจ้าอาวาส วัดคูยางพิจารณาผ้าป่า

นายไพศาล รัตนพลก มวจ. กพ. ถ่ายภาพร่วมกับ รอง มวจ. หัวหน้าส่วนราชการ และนักวิชาการวัฒนธรรม จ. กำแพงเพชร

การประชุมครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดกำแพงเพชร
ตามโครงการผลิตสื่อการเรียน การสอน ทางพระพุทธศาสนา
วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร ชี้แจงเรื่องการผลิตสื่อ ให้กับ ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดกำแพงเพชร

ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑๓๖ รูป ขณะรับฟังการบรรยาย

กิจกรรมสำนักงานวัฒนธรรม

สวจ. กพ. จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ศาสนาพืธีสำหรับเด็กและเยาวชน จ. กพ. ณ วัดคูยาง อ.เมือง จ. กำแพงเพชร

สวจ. กพ. จัดตลาดย้อนยุค ในงาน ๑๐๐ ปี เสด็จประพาสต้น พระพุทธเจ้าหลวง (รัชกาลที่ ๕) ในวันที่ ๒๐ - ๒๑ ส.ค. พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ ลานอนุรักษวัฒนธรรม ริมฝั่ง อ. เมือง จ. กพ.

สวจ.กพ. ส่งเยาวชนเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะร่วมสมัย ณ จ.พิจิตร

น.ส. อัจฉรา ย่อนจันทร์ วจ.กพ. เป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพ พระสิทธิธรรมเวที อดีตครองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร และเจ้าอาวาสวัดจันทาราม ต.วังแหม อ.คลองขลุง

สวจ.กพ. จัดโครงการศึกษาเรียนรู้มรดกทางศิลปวัฒนธรรม จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี ๒๕๕๙ ณ อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร วัดวังพระธาตุ / วัดปราสาท / วัดจันทาราม / วัดหงษ์ทอง

สวจ.กพ. จัดโครงการธรรมทัศนจาร จ.กำแพงเพชร ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ วัดพระสี่อริยาบถ / วัดช้างรอบ / วัดพระบรมธาตุ / วัดคูยาง

ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตามโครงการเมืองไทย เมืองคนดี ประจำปี ๒๕๕๙ รับมอบโล่และเกียรติบัตรจากนายไพศาล รัตนพิลลภ พวจ.กพ.

ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ อำเภอคลองลาน

เจ้าหน้าที่ตกแต่งรถแห่เทียนจำนำพรรษา

นายสำราญ ศรีแสงวง ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอคลองลาน
ร่วมกับนักวิชาการวัฒนธรรมจัดขบวนแห่เทียนจำนำพรรษา

กิจกรรมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประจำอำเภอ

โครงการสายสัมพันธ์กำแพงเพชรสู่อีสาน

วันที่ ๑๕ - ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดขอนแก่น - กาฬสินธุ์
โดย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร เทศบาลตำบลสลกบาตร
เทศบาลตำบลพลาญธรลักษ์บุรี , อบต.ระหาน , อบต.บึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

ศึกษาดูงาน ชมการแสดง ณ ศูนย์วัฒนธรรมไทยผู้ไทย
และวัดพระพรต ต.บ้านโพธิ์ อ.คำม่วง จ. กาฬสินธุ์

หลังจากเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์เมืองกาฬสินธุ์ นายบุญญ
ตูกหลิน นายก อบต. ระหาน มอบของที่ระลึกแก่ วัฒนธรรม
จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้การต้อนรับ แก่คณะศึกษาดูงาน จ.กพ. เป็น
อย่างดีเยี่ยม

คณะศึกษาดูงานชมการแสดงคนกับงูจงอาง ณ หมู่บ้าน
งูจงอาง อ.น้ำพอง จ. ขอนแก่น

คณะศึกษาดูงานถ่ายภาพร่วมกัน บริเวณหน้าโบสถ์ไม้สัก
อึ้งดงาม ณ วัดพุทธนิมิตภูค่าว อ. สหัสขันธ์ จ. กาฬสินธุ์

โครงการขยายเครือข่ายวัฒนธรรมเพื่อสิทธิและเสรีภาพ

วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมอำเภอทรายทองวัฒนา

นายประสาธ บุตระดา นอภ. ทรายทองวัฒนา กล่าวเปิดงาน
และบรรยายพิเศษ ให้กับผู้เข้ารับการอบรม

นายไพโรจน์ พุทธิวิศิษฎ์ ผอ. สนง.ยุติธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
ให้เกียรติเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้

โครงการขยายเครือข่ายวัฒนธรรมเพื่อสิทธิและเสรีภาพ

อำเภอขามเฒ่าและกิ่งอำเภอบึงสามัคคี

ณ ห้องประชุมศาลาวัฒนธรรมขามเฒ่า

๗-๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

นายอคมสิน สุทธิกำรนนท์ นอภ. ขามเฒ่า กล่าวเปิดงานและบรรยายพิเศษ

เครือข่ายสภาวัฒนธรรมอำเภอ , ผู้นำชุมชน ประชาชนผู้สนใจ ของอ.ขามเฒ่า
และกิ่ง อ.บึงสามัคคี เข้าร่วมประชุมจำนวนมากกว่า ๔๐๐ คน

โครงการ ค่ายยุวชนรักชาติ - รักถิ่น

วันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ณ วัดถ้ำธรรมวัฒนา (ใต้) อ. ทรายทองวัฒนา

นายประสาธ บุตระดา นอภ. ทรายทองวัฒนา กล่าวเปิดงาน
และบรรยายพิเศษ ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ

พระครูวิมลคุณพิพัฒน์ เจ้าคณะอำเภอทรายทองวัฒนา ถ่าย
ภาพร่วมกับเจ้าหน้าที่ และนักเรียน

โครงการส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ "รักชาติ รักถิ่น"

วันที่ ๒๐ - ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙
ณ โรงเรียนอนุบาลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง

นายสมาน อ่อนสิทธิ์ นายก อบต. ท่ามะเขือ ประธานเปิดโครงการส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ "รักชาติ รักถิ่น"

นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการฯ และร่วมดำเนินกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม

โครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำบลนพิตและพิธีกรประจำตำบล/หมู่บ้าน อำเภอเมืองกำแพงเพชร ประจำปี ๒๕๕๙ ในวันที่ ๒๓ - ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมดำเนินกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมตามโครงการฯ

นายอตุลย์ โพธิ์อ่วม นายก อบต.คต.ที่เป็นประธานในพิธี และร่วมถ่ายภาพกับนักวิชาการวัฒนธรรม และเยาวชน

การประชุมวิพากษ์โครงการเล่าเรื่องด้วยภาพ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ อำเภอลานกระบือ

นายสตุติ พุทธิง ปลัดอาวุโส อ.ลานกระบือ กล่าวเปิดงานและบรรยายพิเศษ

ผู้เข้าร่วมประชุมวิพากษ์โครงการเล่าเรื่องด้วยภาพ รับฟังการบรรยายจากวิทยากรอย่างสนใจ

ใบบอก

เอกสารสำคัญ ระดับรากหญ้าเมืองกำแพงเพชร

ในสมัยโบราณการติดต่อระหว่างหัวเมืองประเทศราช เมืองพระยามหานคร และเมืองต่างๆ ในพระบรมโพธิสมภาร มีการติดต่อและรายงานโดยการใช้ใบบอก มีประโยชน์ในการรายงานเรื่องราวราชการ ใบบอกเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง อาจมีข้อเท็จจริงอยู่ในใบบอกประสมกันอยู่ แต่อาจเป็นต้นเค้าของหลักฐานในการสืบค้นให้ลึกลงไปในอดีตที่ยังไม่มีใครสนใจนักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นประวัติศาสตร์ของเมืองหลวงของราชธานี ส่วนประวัติศาสตร์ของหัวเมืองมิใคร่มีผู้ใดใส่ใจ ใบบอกจึงเป็นหลักฐานที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ฉายภาพในอดีตของแต่ละเมืองอย่างชัดเจนในสมัยนั้นๆ

ใบบอกเมืองกำแพงเพชรมีจำนวนมากตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ จนถึงรัชกาลที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ก่อนหน้านั้นเราไม่พบ อาจมีแต่ถูกทำลายไปสิ้นในสมัยเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ใบบอกของเมืองกำแพงเพชรมีมากในสมัยปฏิรูปการเมืองของรัชกาลที่ ๕ เพื่อให้หัวเมืองได้รายการความเคลื่อนไหวทุกเรื่อง แม้แต่เรื่องเล็กน้อยเพื่อสะดวกในการควบคุมดูแลให้กระตือรือร้นหรือแข็งเมือง และสามารถควบคุมจัดการมิให้หัวเมืองได้มีโอกาสจัดการอะไรด้วยตนเองได้ นับว่าเป็นการลดความสำคัญของเจ้าผู้ครองนครลงกำแพงเพชรก็เช่นกัน

ใบบอกเมืองกำแพงเพชรจะขึ้นต้นด้วยที่ตั้งคือเมืองกำแพงเพชร ใช้จุลศักราชเป็นสำคัญในการ วันเดือนปี และจะขึ้นต้นด้วยคำว่า

ข้าพเจ้า พระยารามรงค์สงครามรามภักดีอภัยพิริยภักดิ์ ผู้สำเร็จราชการเมือง พระอินทแสนแสง ปลัดเมือง พระมนตรีราชยกบัตร ซึ่งทั้งสามท่านเป็นกรรมการเมืองกำแพงเพชร แสดงถึงมิให้รายงานคนเดียวเพื่อให้ข้อความเป็นจริง ตอนจบลงนาม พร้อมประทับตราทุกท่าน บางฉบับมีเฉพาะชื่อของพระยารามรงค์สงครามรามภักดีอภัยพิริยภักดิ์เพียงท่านเดียว และต่อด้วยกรรมการเมืองเลย ใบบอกกำแพงเพชรในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีจำนวนมากแต่นำเสนอในบางส่วนที่น่าสนใจ

เรื่องที่ ๑ การเบิกเงินของหัวเมืองกำแพงเพชร เพื่อจ่ายค่าทำทางสายโทรเลข เมื่อวันพุธขึ้นหนึ่งค่ำเดือนสิบ ปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึงสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมหลวงภาณุพันธุ์วรเดช สำเร็จราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข กราบทูลว่า ให้หม่อมเทวาธิราชนุกุลไปทำทางสายโทรเลขเบิกเงิน ๑,๔๐๐ บาท จากเมืองกำแพงเพชรเป็นเงินเดือน จำนวน ๗ เดือน

เรื่องที่ ๒ รายงานการสืบสวนจับกุมผู้ร้ายระหว่างเมืองกำแพงเพชรกับเมืองตาก เมื่อวันพุธขึ้นหนึ่งค่ำเดือนสิบ ปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึงระหว่างเมืองกำแพงเพชรกับเมืองตากมีโจรผู้ร้ายชุกชุมมาก ถูกค้าอังกฤษทำมาค้าขายเป็นที่ลำบากมาก ให้พระยารามฯ แต่งพระมนตรีราชยกบัตรออกชำระจับตัวผู้ร้ายให้ได้ จับได้ไอ้เสือถิ่น ไอ้เสือแถม ปล้นเงินถุง และไอ้เฒ่าผู้ร้ายปล้นฆ่าที่เมืองตาก มาซ่อนตัวที่ลานดอกไม้จับตัวได้และพิจารณาตัดสินความแล้ว

เรื่องที่ ๓ การขอเปลี่ยนนายความของพระยากำแพงเพชร จากเงินแดงเป็นหลวงเทพสุภา ณ วันศุกร์แรมสองค่ำเดือนสิบ ปีระกา สัปตศก ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึง นายกัก ฟื่องกล่าวโทษพระยากำแพงเพชร หลวงวัง หลวงแพ่ง หลวงพิไชยภักดี หลวงพรหม หลวงเทพอาญา นายขุนทอง นายเชยผู้คุม โดยมีเงินแดงเป็นนายความให้พระยากำแพงเพชรกับพวก ต่อมาพระยากำแพงเพชรขอเปลี่ยนนายความจากเงินแดง เป็นหลวงเทพสุภาแพ่ง

เรื่องที่ ๔ รายงานการติดตามเก็บส่วยคางเพื่อนำส่งเข้าพระคลังมหาสมบัติ ณ วันพุธขึ้นสิบสามค่ำเดือนสิบเอ็ดปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึง ตามที่ให้เก็บส่วยส่งถึงพระคลังมหาสมบัติให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยนั้นได้พยายามเก็บส่วยอย่างละเอียดแล้วรวมเงิน หักชั่ง สิบห้าตำลึง พร้อมบัญชีหางว่าวให้ขุนรักษาพลคุมลงมาส่งกรุงเทพมหานคร (ส่วยในที่นี้คือเงินรัชชูปการเงินที่เรียกเก็บจากราษฎรชายที่มีได้รับราชการทหารเป็นรายบุคคล)

เรื่องที่ ๕ รายงานการใช้จ่ายเงินหลวงให้สำหรับซื้อข้าว จ่ายราชการ ณ วันศุกร์ขึ้นสิบเอ็ดค่ำเดือนยี่ปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึง พระยารามได้แต่งขุนพิพิธสาส์นว่าที่หลวงนา ไปเบิกเงินพระราชทานหกชั่งเพื่อจัดซื้อข้าวสารจ่ายข้าราชการข้าวเปลือกเกวียนละห้าตำลึง และจัดทำฎีกาเพื่อเบิกเงินหลวงอีกสิบชั่ง เพื่อจัดซื้อข้าวอีกสำหรับจ่ายราชการบ้านเมือง

เรื่องที่ ๖ รายงานการตัดไม้จากกำแพงเพชร เพื่อนำไปใช้ในการทำพระเมรุงานพระราชทานเพลิงพระศพกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ณ วันศุกร์ขึ้นสิบเอ็ดค่ำเดือนยี่ปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อถึงพระยารามฯ ได้รับตราพระราชสีห์ โดยหลวงพิจารณาถือมา ว่ากรมพระราชวังบวรสถานมงคลทิววงศ์ ให้หาไม้ไปทำพระเมรุที่ท้องสนามหลวง จึงได้ให้พระสวัสดิภักดี คุมไพร่ออกตัดไม้ ได้ไม้รวมทั้งสิ้น หนึ่งร้อยหกสิบเจ็ดต้น แต่ปีนี้น้ำน้อยทำแพมาส่งไม่น่าจะทันราชการแต่ส่งไม้ไปสองพันลำไม้ใช้ร้อยห้าสิบต้น ได้ผูกแพบรรทุกเครื่องพระเมรุมาแล้ว

เรื่องที่ ๗ คดีหลวงบรรเทา ณ วันจันทร์ขึ้น ๖ ค่ำปีระกา สัปตศก คักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อกล่าวถึง พระยารามฯ ได้ชำระคดีระหว่างขุนทรมาทิพย์ โจทย์ หลวงบรรเทา จำเลยขัดข้อง จึงส่งสำนวนใส่ชะลอม และให้หลวงพิชัยภักดี ผู้ช่วย นำหลักฐานและนำทั้งโจทก์และจำเลย มาส่งที่กรุงเทพ เพื่อให้ตัดสินความ

เรื่องที่ ๘ ขุนบานบุรี ฟ้องนายศิษย์กับพวก คดีทำร้ายร่างกาย ณ วันจันทร์ขึ้นหกค่ำปีระกาปีตศกคักราช ๑๒๔๗

ความโดยย่อว่า พระยารามบอกมาว่า ขุนบานบุรี ฟ้องนายศิษย์กับพวกทำร้ายร่างกายแต่คดีซับซ้อนมาก จึงมอบให้หลวงพิชัยภักดี นำ เรื่องมาส่ง ณ กรุงเทพมหานคร

เรื่องที่ ๙ เกณฑ์กองทัพกำแพงเพชร เพื่อไปทัพเมืองพิชัย ณ วันจันทร์ แรมสิบสามค่ำ ปีระกาปีตศก ๑๒๔๗

ความโดยย่อว่า พระยารามฯ ได้มีตราราชสีห์ ให้เกณฑ์ พระอินทรแสนแสง ปลัดหนึ่งขุนหมื่นไวยวรรณาด พร้อมอาวุธไปคอยรับกองทัพที่เมืองพิชัย และให้เพิ่มอีกยี่สิบช้างรวม สามสิบช้าง แต่ในกำแพงเพชรมีช้างทั้งสิ้นยี่สิบสองช้าง พระอินทรแสนแสง ได้ไปส่งให้พระยาสีสิงหนเทพ ณ เมืองพิชัยแล้ว

เรื่องที่ ๑๐ หม่อมเทวาราชทำสายโทรเลขเมืองกำแพงเพชร ณ วันจันทร์ เดือนเก้า ขึ้นสิบสามค่ำ ปีระกาปีตศก ๑๒๔๗

ความโดยย่อว่าหม่อมเทวาราชเจ้าพนักงานโทรเลข เบิกเงินเดือน ๑,๔๐๐ บาท พระยารามได้แจ้งให้ทราบและให้หลวงพิชัยภักดี นำฎีกามาถวายขอหักเงินค่าไม้เกณฑ์ตัด ประจำปีระกาเบญจศก ต่อเจ้าพนักงานแล้ว

นอกจากเรื่องราวเหล่านี้แล้ว ยังมีเรื่อง ดังต่อไปนี้ คือ

- กงสุ้อังกฤษแจ้งว่ากำแพงเพชรและตากมีโจรผู้ร้ายชุกชุม
- ให้หลวงชำนาญสัญญาสิงขรกับหมื่นแสวงภุมรา เสียค่าตัดฟันไม้
- ตั้งหลวงพิชัยภักดีเป็นพระกำแพงสงครามพระพล
- การทำทะเบียนคนจีนในกำแพงเพชร
- มองม่อพม่าขอทำไม้ขนอนสักที่คลองขลุง
- การจัดช้างไปเมืองพิชัย
- เรื่องฉลองพระบรมอัฐิรัชกาลที่ ๔
- โฉนผู้ร้ายชุกชุมที่ชานู
- กรมพระราชวังบวรสถานมงคลทิววงศ์ ใช้ชักลากไม้ทำพระเมรุ
- ให้ทำบุญวัดในกำแพงเพชร
- ผู้ร้ายลักม้าสีหมอกของหลวงประเวศ
- ค่าผูกปี ค่าแรงเงิน
- เรียกตัวมองม่อ ไปกรมมหาดไทย
- จับโจรผู้ร้ายในแขวงเมืองกำแพงเพชร
- การลักช้างและพระรามยี่ดของกลาง
- การเกณฑ์ผู้คนดูแลเสาโทรเลขที่สร้างใหม่
- การผูกสีมาวัดบ้านลานดอกไม้
- การประเมินที่นาราชภูรกำแพงเพชร
- การติดตั้งสายโทรเลขประจำเมืองกำแพงเพชร

- หมื่นศรีสมบัติคุมเงินไปส่ง
- คดีหลวงพิพิธกับจีนชื่อเหียน
- ผู้ร้ายแย่งชิงนายร้อยคำปาง
- อำแดงแจ่มภรรยาหลวงพิพิธเป็นคู่กับจีนหวด
- เดือนนายกองปลัดกองให้เอาเงินส่วนของส่วยมาส่ง
- หลวงยกกระบัตรบัวชุม กล่าวโทษพระยากำแพงกับพวก
- พระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่นพิชิตปรีชากร เสด็จลำปางลำพูน เชียงใหม่
- นายสงกล่าวโทษพระวรลักษณ์แลกรมการเมือง
- ให้เจ้าของไม้ยืนบัญญัติไม้ต่อการเมือง
- การก่อสร้างพัทธสีมาที่วัดทุ่งสวน
- ให้ส่งตัวนายสงมายังเมืองชานูบุรี
- นายฉ่ำกล่าวโทษนายยัง กำนันบ้านบ่อถ้ำแขวงเมืองชานู
- จีนชิงหิน ไม้ขนอนหายที่ลานดอกไม้
- คดีกระบือนายฉ่ำกับพวกหาย
- การเก็บเงินค่านาในแขวงเมืองกำแพงเพชร
- มิสเตอร์ยอดปองชาวอเมริกัน ทำไม้ขนอนสักที่วังเจ้า
- ขอเบิกจ่ายค่าเซอร์เวย์ทางจากเมืองกำแพงเพชร
- อำแดงนวลกล่าวโทษนายฉวย
- เอาตัวไ้แย้มมอบให้หลวงนามาส่งยังกรุงเทพฯ
- หลวงเทพรินทร์ซื้อไม้ขนอนสักจากกำแพงเพชรมาซ่อมวิหารพระนอนจักรศรี
- ผู้ร้ายลักทรัพย์ลูกขุนตระเวน
- ผู้ร้ายลักกระบือหลวงรามราชปลัดอำแดงกสิปัตถ์ของพระเจ้ากรุงศรี
- ขุนพินิจสุราการกล่าวโทษพระยาราม
- ให้ส่งพระยากำแพงกับพวกเข้ากรุงเทพฯ
- หลวงอินเสรขอทำไม้ขนอนสัก
- พระยากำแพงแต่งหลวงเมืองเป็นทนาย
- พระยารามณรงค์ยื่นทนต์บนรับผิดชอกกลับรับราชการตามเดิม
- มองเตงเผ่ ในบังคับอังกฤษ ขอเช่าไม้ต่าบคลองขลุงแขวงเมืองกำแพงเพชร

รายละเอียดของใบบอกต่าง ๆ นั้น ล้วนเป็นเรื่องที่ฉายภาพสังคมการเมืองและวัฒนธรรมในยุคสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวของเมืองกำแพงเพชร ได้เด่นชัดมาก สมควรได้มีการศึกษาค้นคว้า เพื่อจะได้เข้าใจในสังคม เมืองกำแพงเพชรมากขึ้น ทุกอย่างเป็นประวัติศาสตร์ ไม่ได้มีความประสงค์จะรื้อฟื้นเรื่องราวใด ๆ ถ้าเกี่ยวข้องกับผู้ใดขออภัยไว้ด้วยถ้าท่านสนใจเรื่องใดติดต่อรายละเอียดที่อาจารย์สันติ อภัยราช ๐๑-๔๗๕๕๕๕๗

● **สันติ อภัยราช**

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (วัฒนธรรม)

ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ชาวจังหวัดกำแพงเพชร ต้องร่วมกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง ?

- ทำไมต้องเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ?

ด้วยสภาพการณ์ปัจจุบันของสังคมไทยที่พัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์อย่างต่อเนื่อง เปิดรับเอากระแสทุนนิยม บริโภคนิยมและวัตถุนิยม จนส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตถูกปรับเปลี่ยนไปสิ้นเชิง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่มุ่งสู่ความเจริญอย่างเดียว ซึ่งในทางกลับกันได้ก่อให้เกิดปัญหานานัปการ อาทิ ปัญหายาเสพติด การก่ออาชญากรรม การละเมิดทางเพศ การพนัน การประทุพติพิตศีลธรรม การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยปัจจุบันไทยกำลังเผชิญภัยทางวัฒนธรรมอย่างหนัก เนื่องจากคนไทยจำนวนไม่น้อยขาดภูมิคุ้มกันและขาดรากฐานทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อความรู้และประสบการณ์ ในการดำเนินชีวิต ทำให้ถูกกระแสทุนนิยม บริโภคนิยมและวัตถุนิยมครอบงำและนำพาอย่างง่ายดาย ส่งผลให้วัฒนธรรมดั้งเดิมถูกบดบัง นอกจากนั้น ยังทำให้ค่านิยม ทศนคติ ความเชื่อและพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากวิถีเดิม จากชุมชนที่สงบ เรียบง่าย ทุกคนอยู่อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ปรับเปลี่ยนไปเป็นชุมชนที่เร้าร้อน รีบเร่ง รวดเร็ว แข่งขันกันต่างคนต่างอยู่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เอารอดเอาเปรียบผู้อื่น กระทำผิดอย่างไม่เกรงกลัวต่อกฎระเบียบของสังคม จังหวัดกำแพงเพชรถือว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่ปัจจุบันกำลังพัฒนาทุกด้านให้มีความเจริญดังเช่นกรุงเทพมหานคร จึงทำให้สภาพปัญหา สถานการณ์ต่างๆ เริ่มเห็นเค้าร่างการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ดังค่านิยมที่เปลี่ยนไป อาทิ

๑. ความแปลกแยกจากศาสนาและครอบครัว

ความเจริญสะดวกสบายมากขึ้นทำให้วิถีชีวิตเยาวชนจังหวัดกำแพงเพชรเริ่มเปลี่ยนไปจากครอบครัวขยายสู่ครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ทิ้งลูกๆ ปล่อยให้ตายายเลี้ยง

แล้วมุ่งออกหางานทำในเมือง ส่งผลกระทบต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการอบรมบ่มเพาะด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเมื่อบวกกับการละเลยวิถีชีวิตที่ดีงาม จึงส่งผลให้พฤติกรรมของเยาวชนเบี่ยงเบน จนอาจจะถือว่าเป็นวิกฤต อีกด้านหนึ่งของจังหวัดกำแพงเพชร เช่น การที่เด็กติดเกม ติดละครทีวี สื่อลามกอนาจารและสื่อรุนแรงต่างๆ การรวมตัวเป็นแก๊งชิงมอเตอร์ไซด์ การทะเลาะวิวาทชกต่อยกัน การไปเที่ยวห้างหรือตลาดนัดเพื่อหาซื้อของต่างๆ แทนการไปเข้าวัด ฟังธรรม เป็นต้น

๒. ค่านิยมการบริโภคนิยมและวัตถุนิยม

ปัจจุบันเยาวชนกำแพงเพชรกำลังเริ่มลุ่มหลงกับการบริโภคนิยมที่ขาดความตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมา จนเกิดค่านิยมในการกิน การดื่ม การจับจ่ายใช้สอยอย่างขาดสำนึกความพอดี ผันกับกระแสทุนนิยมในธุรกิจบริการและด้านต่างๆ ที่มีเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ได้ไหมโฆษณาและวางแผนการตลาด ได้ชักจูงให้เยาวชนใช้จ่ายมากขึ้น แม้ทางการแพทย์ไทยได้ศึกษาวิจัยพบว่าเด็กเกิดโรคจากการบริโภคมากขึ้น เช่น โรคอ้วน คอเรสเตอรอลในเส้นเลือดสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจที่เกิดก่อนวัย เป็นต้น นอกจากนี้ค่านิยมการบริโภคของเยาวชนยังรวมไปถึงการ

ดำเนินชีวิตตามกระแสการใช้ยาเสพติดเพื่อยกเว้นตัว เช่น การซื้อหรือเปลี่ยนเสื้อผ้าแบรนด์เนมบ่อยครั้ง การเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือตามแฟชั่นบ่อยครั้ง การเที่ยวเตร่กลางคืน เที่ยวผับ บาร์ เป็นต้น

๓. ค่านิยมในการดื่มและเสพ

สถานการณ์การดื่มและเสพยาเสพติดเป็นอีกปัญหาหนึ่งของเยาวชน ข้อมูลจากมูลนิธิเมาไม่ขับ ระบุว่าเด็กเยาวชนทั้งชายและหญิง อายุในช่วง ๑๕ - ๑๙ ปี มีอัตราการดื่มสูงขึ้นทุกปี ในภาวะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยเรารวมถึงจังหวัดกำแพงเพชรด้วย ต้องสูญเสียบุคลากรที่มีคุณภาพไปไม่น้อย เช่น เสียชีวิตจากเมาแล้วขับ การศึกษาคะนองซึ่งมอเตอร์ไซด์แข่งกัน การทะเลาะวิวาทและแก๊งค์กัน ซึ่งมีมากจากพฤติกรรมการเลียนแบบ และการขาดความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการ บางคนที่มีเมาแต่ผลกำไร ทั้งๆ ที่มีกฎหมายห้ามการจำหน่ายสุราแก่เด็ก

๔. ค่านิยมในเสรีภาพและการแสดงออกทางเพศ

การแสดงออกและเสรีภาพที่เกินขอบเขตของเวลาและวัยอันควรของเยาวชนเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ชาวกำแพงเพชรทุกคนต้องร่วมกันแก้ไข จากข้อมูลการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลชี้ว่า วัยรุ่นไทยเริ่มมีเพศสัมพันธ์ที่อายุน้อยลงๆ ทุกปี โดยเฉลี่ยอายุในช่วง ๑๔ - ๑๘ ปี ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการเลียนแบบ การอยากลอง และการขาดการยับยั้งชั่งใจ ผนวกกับเยาวชนสามารถเลือกรับสื่อ

ได้อย่างเสรี จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบทางเพศมากขึ้น เช่น การเข้าไปเล่นเว็บไซต์ลามกต่างๆ การหาเช่าซีดีวีซีดีและดีวีดีลามก การมีกิ๊กหรือชู้นั่นเอง และที่สำคัญการออกไปเที่ยว หรืออยู่หอพักร่วมกับแฟนสองต่อสอง โดยแต่งตัวไม่เหมาะสม หรือเลียนแบบดาราดาราแฟชั่น อาทิ การสวมใส่กางเกงตัวเล็กสั้นจู้ รัดเป้า หรือใส่เสื้อสายเดี่ยว เอวลอย เกาะอก เปิดหน้าเปิดหลัง และรัดตัว เป็นต้น

จังหวัดกำแพงเพชรเป็นสังคมของวัฒนธรรมที่ดั่งงาม มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ผู้คนมีสิทธิและเสรีภาพตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย แต่ในข้อเท็จจริงสิ่งเหล่านี้ไม่ได้ถูกเน้นย้ำให้เกิดการเรียนรู้ของคนในชุมชน ซึ่งรวมถึงเยาวชนด้วย พฤติกรรมของเยาวชนที่เบี่ยงเบนอย่างขาดรากฐานทางวัฒนธรรม รวมถึงการแสดงออกอย่างเสรีภาพที่เกินขอบเขต สะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องดังกล่าวในจังหวัดกำแพงเพชรของเรา คงไม่ต้องบอกว่า ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่ทุกฝ่ายจะต้องตระหนักถึงปัญหาและให้ความสำคัญ รับผิดชอบร่วมกันในการเยียวยาแก้ไขปัญหาย่างทันที่ โดยไม่ปล่อยให้เรื้อรังหมดปัญญาที่จะแก้ไข รวมทั้งช่วยประคับประคองเยาวชนของเราให้สามารถฝ่าฟันปัญหาอุปสรรค และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อให้เยาวชนเหล่านี้ได้เติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาวกำแพงเพชรของตน

- เป็นหน้าที่ของใคร ?

"บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ต้องถึน ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ หรือฟื้นฟู จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น "

"บุคคลมีหน้าที่พิทักษ์ ปกป้อง และสืบสานศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น"

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษา ศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น"

"รัฐต้องส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรม"

จากหลักการตามแนวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ดังกล่าวข้างต้น แม้ปัจจุบันจะมีการปฏิรูปการปกครอง โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีรัฐธรรมนูญชั่วคราวใช้ก่อน ในช่วงระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งคาดว่าสิทธิหน้าที่พื้นฐานดังกล่าวข้างต้น ทั้งของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และของประชาชนทั่วไป คงจะมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อย่างแน่นอน ดังนั้น คงไม่ต้องถามว่าเป็นหน้าที่ของใครที่ต้องเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เพราะปัญหาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น คงไม่สามารถแก้ไขหรือเยียวยาให้ยุติลงได้ ถ้าทุกฝ่ายไม่ให้ความร่วมมือกันตามแนวทาง **บ ว ร** กล่าวคือ บ้าน (ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง) วัด (ศาสนา) ราชการ(ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และที่สำคัญตัวเด็กและเยาวชนผู้ที่สัมผัสหรือเผชิญกับปัญหาสถานการณ์ หรือพฤติกรรมที่กำลังเบี่ยงเบนอยู่ ต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วย

- เฝ้าระวังอย่างไร ?

การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมบูรณาการร่วมกันกับทุกภาคส่วนในการดำเนินงานทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ดังนี้

๑. การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเชิงรับ จะดำเนินการตรวจสอบสื่อทุกแขนง ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ อาทิ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ภาพถ่าย การ์ตูน เป็นต้น สื่อเทปวีดิทัศน์ โทรทัศน์ อาทิ วีซีดี ดีวีดี โทรทัศน์ วีดีโอเกม เป็นต้น สื่อคอมพิวเตอร์ อาทิ เว็บไซต์ เกมอินเทอร์เน็ต แชตไลน์ เป็นต้น รวมไปถึง โทรศัพท์มือถือ สื่อโฆษณาต่างๆ และสถานการณ์ปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมอันดีงาม ที่เกิดความรุนแรงและถี่ขึ้น เพื่อทุกภาคส่วนในสังคมบูรณาการร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องต่อไป

๒. การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเชิงรุก จะดำเนินการศึกษา วิจัย วิเคราะห์ สภาพปัญหา สถานการณ์ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและมีแนวโน้มเกิดความเบี่ยงเบนขึ้น เพื่อจัดทำแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ได้อย่างถูกต้อง ทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ รวมทั้งการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรมที่ดีงาม และผลิตสื่อต้นแบบเผยแพร่ออกไป นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเป็นแนวร่วมและอาสาสมัครดำเนินการสอดส่อง เป็นหูเป็นตาให้กับสังคม เพื่อจะได้แจ้งเตือนภัยให้กับสังคม พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงปัญหา และรู้จักป้องกันแก้ไขได้ทันที่

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร โดยกลุ่มเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมได้ตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร อาทิ ปัญหาเด็กติดเกม ที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชรรับผิดชอบในการออกใบอนุญาตให้กับร้านประกอบกิจการต่างๆ ที่เปิดบริการให้เด็กเข้าไปเล่นเกม รวมทั้ง ร้านให้บริการเช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่าย เกม วีซีดี หรือดีวีดี ซึ่งปัจจุบันมีร้านที่ให้บริการเกมที่ขึ้นทะเบียนอยู่จำนวน ๒๓๔ แห่ง ร้านให้บริการเช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายจำนวน ๒๑๘ แห่งทั่วจังหวัดกำแพงเพชร และกำลังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกวัน แม้จะออกประกาศจังหวัดกำแพงเพชร กำหนดเงื่อนไขอายุผู้เล่น วันเวลาเปิด-ปิด และอื่นมากมายนั้น แสดงว่า เด็กและเยาวชนของเราเริ่มติดเกมเพิ่มมากขึ้นแล้ว ดังนั้น เพื่อป้องกันสถานการณ์ ปัญหาที่อาจนำไป

สู่ความเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมเกิดขึ้น และเพื่อความปกติสุขอย่างยั่งยืนของชาวกำแพงเพชร จึงขอความร่วมมือทุกภาคส่วนได้ช่วยกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ดังนี้

๑. ช่วยกัน เฝ้าระวัง ตรวจสอบ พฤติกรรม สถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้น ที่อาจนำไปสู่การเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม เพื่อแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบป้องกันและแก้ไขต่อไป หรือแจ้งที่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ๐๕๕ - ๗๐๕๐๘๙ หรือแจ้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ๐๒ - ๔๒๒๘๘๔๔ - ๔๙

๒. ช่วยกันชี้เป้า ให้ข้อมูลพฤติกรรม และสถานที่ของกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเบี่ยงเบน โดยเฉพาะเพื่อนๆ เยาวชนด้วยกันจะรู้เห็นพฤติกรรมของกันและกัน รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ใหญ่ซึ่งต่างวัย

๓. ช่วยกันแจ้งศูนย์ รายงานสถานการณ์ พฤติกรรม หรือปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม หน่วยงานราชการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้แก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม และรวดเร็ว ทันการ

๔. ช่วยกันเสนอแนะแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง

๕. ช่วยกันส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมต่างๆ และช่วยกันขยายเครือข่ายการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมให้เพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดกำแพงเพชร

หากผู้ใดสนใจเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ขอเชิญแจ้งชื่อสกุล ที่อยู่ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมรูปถ่ายหน้าตรง ครึ่งตัวขนาด ๑ นิ้ว จำนวน ๒ รูป ส่งมาที่ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ศูนย์ราชการจังหวัดกำแพงเพชร ถนนกำแพงเพชร - สุโขทัย เพื่อจะได้จัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัว พร้อมกับฝึกอบรมในโอกาสต่อไปให้

- แล้วคำตอบคือ ?

ดังนั้น คงไม่ต้องตอบแล้วว่าถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่ชาวจังหวัดกำแพงเพชรต้องร่วมกันเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง หากทุกคนรู้และเข้าใจ มีจิตสำนึกรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาวกำแพงเพชรและเป็นคนไทย ตั้งพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ความตอนหนึ่งที่ว่า " วัฒนธรรมเป็นสมบัติของคนทั้งชาติ ทุกคนมีส่วนทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง หรือเสื่อมสลายลงได้ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องช่วยกันเฝ้าระวังและรักษาวัฒนธรรมอันดีงามให้ดำรงอยู่ตลอดไป "

โดย สุรพันธ์ เจริญทรัพย์
กลุ่มเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้แดน... ฝรั่งเศส ~ อิตาลี

โดย นางสาวอัจฉรา อ่อนจันทร์

ฝรั่งเศส เมืองแห่งศิลปะ วัฒนธรรม เมืองแห่งแฟชั่นของโลก มหาราชินีแห่งเมืองหลวงของโลก เป็นเมืองที่ติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของโลก ที่มีนักท่องเที่ยวอยากไปเยือนมากที่สุด

กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดงานเทศกาลวัฒนธรรมไทยในฝรั่งเศสขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑๖ กันยายน - ๖ ตุลาคม ๒๕๔๕ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงาน โดยในงานเทศกาลวัฒนธรรมไทยในฝรั่งเศสกระทรวงวัฒนธรรมได้นำวัฒนธรรมไทยเผยแพร่ในฝรั่งเศสประกอบด้วย การแสดง โขน ละครหุ่นคณะโจหลุยส์ การแสดงภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยกรมศิลปากรและตลาดวิถีชีวิตและของดีประเทศไทย ชาวฝรั่งเศสสนใจเป็นจำนวนมาก งานนี้ถือได้ว่ากระทรวงวัฒนธรรมประสบความสำเร็จในการนำวัฒนธรรมเผยแพร่ในประเทศฝรั่งเศส

เป็นโอกาสอันดีที่ผู้เขียนได้เข้ารับการอบรมผู้บริหารมืออาชีพของกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้รับการพิจารณาให้เข้าโครงการพัฒนาภาวะผู้นำและผู้บริหารมืออาชีพของกระทรวงวัฒนธรรม และเดินทางทัศนศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศสและสาธารณรัฐอิตาลี ในระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๓ กันยายน ๒๕๔๕

การเดินทาง โดยสายการบิน ROAL JORDAM จากประเทศไทยสู่ฝรั่งเศสใช้ระยะเวลาในการเดินทางจำนวน ๑๔ ชั่วโมง โดยประมาณ เมื่อถึงฝรั่งเศสพบกับความงดงามทางด้านศิลปะ สถาปัตยกรรมที่สวยงาม จะหายเหนื่อยจากการเดินทาง คู่มากับการที่ได้มาสัมผัส

กรุงปารีสเป็นเมืองหลวงของฝรั่งเศส จะมี ๒ โขน คือ โขนปารีสเก่า กับ โขนปารีสใหม่ ความสวยงามจะคนละแบบกัน ปารีสเก่าทางรัฐบาลได้อนุรักษ์ไว้ทางด้านศิลปะและสถาปัตยกรรม เกาะกลางถนนได้มีการปลูกต้นไม้ชนิดเดียวกัน การตัดแต่งจะเป็นรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งมีกฎหมายควบคุมในการก่อสร้างอาคาร รูปแบบ สี จะไม่สามารถก่อสร้างได้ตามใจที่อยากจะสร้าง ปารีสใหม่จะเป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบใหม่ทันสมัย

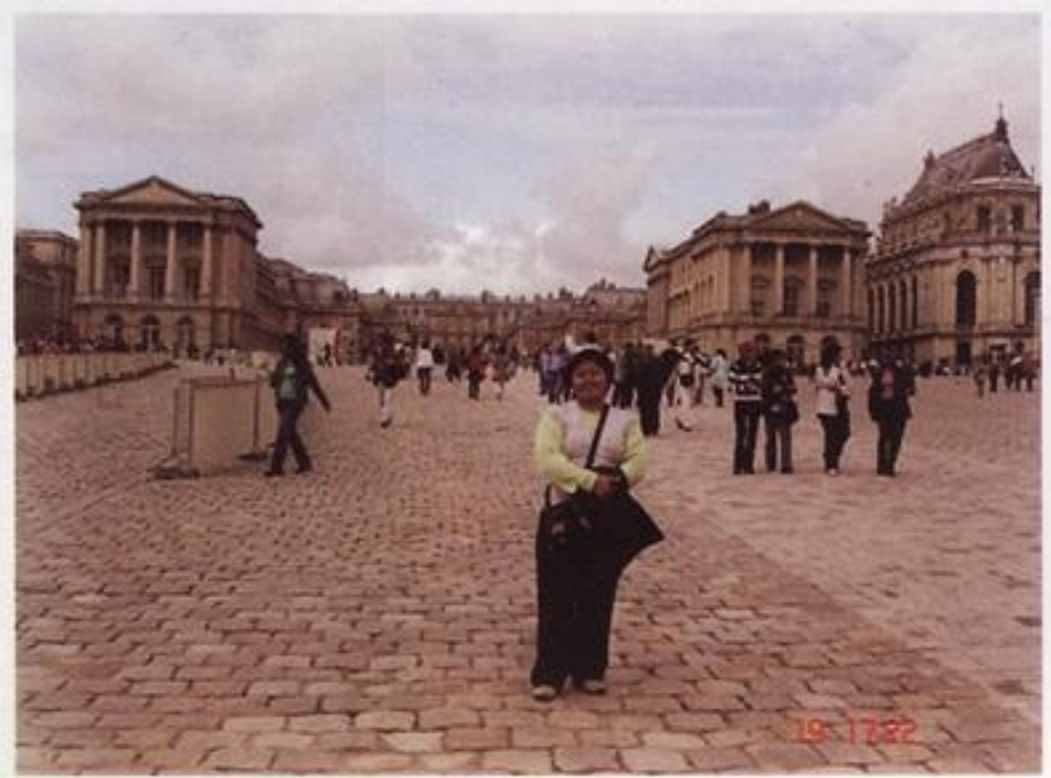
พระราชวังแวร์ซายส์ พระราชวังที่ใหญ่ที่สุดในโลก พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ มหาวิหารนอทรเดอคาม ประตูชัย หอไอเฟล และสถานที่ต่างๆ ที่คณะวัฒนธรรมได้ศึกษา เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มองเห็นวิสัยทัศน์ของผู้นำในอดีตอีกทั้งได้นำเอาทุนทางวัฒนธรรมมาเป็นรายได้เข้าประเทศซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างมากสามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้

ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๘ คณะได้เดินทางจากฝรั่งเศสเข้าสู่อิตาลี โดยทางรถไฟ ในการไปที่อิตาลีคณะได้เข้าเยี่ยมชมการแกะสลักพระพุทธรูปประจำกรุงโรม ในวันนั้นคณะได้พร้อมใจกันใส่เสื้อเหลือง ไปที่ไหนชาวต่างชาติให้ความสนใจ ในบางแห่งเข้ามาถามคณะว่า "มาจากประเทศไทยไหม" ซึ่งคณะได้บอกว่า "ใช่"

ชาวต่างชาติเข้ามาขอถ่ายรูปด้วยแล้วก็นิวให้แล้วพูดว่า "GOOD" แสดงให้เห็นเป็นเพราะพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ แท้ๆ ที่ทำชาวต่างชาติรู้จักประเทศไทย

การทัศนศึกษา ณ ประเทศฝรั่งเศส-อิตาลี ในครั้งนี้ได้ประโยชน์มากมายแก่ผู้ที่ทำงานทางด้านวัฒนธรรม ที่จะนำมาปรับใช้กับประเทศไทย รายละเอียดและเนื้อหาสาระยังมีอีกมากมาย โปรดติดตามในฉบับต่อไปนะคะ

รองอำมาตย์ตรี ขุนทรงราชผล (พลี สุภดิษฐ์)

บุรุษผู้โชคลี้ที่ได้แต่งงานกับ แม่หวีด รามสูต สาวงามเมืองกำแพงเพชร ธิดา หลวงพิพิธธัญญ์ (หวน) รับราชการในตำแหน่งสุภมาตรา จังหวัดกำแพงเพชร เทียบกับตำแหน่งผู้ช่วยสรรพากรจังหวัด ท่านอาจพบกับแม่หวีดก่อนเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าหลวงเดือนสิงหาคม ๒๔๔๕ มีบุตรธิดากับแม่หวีด ๔ ท่าน หลังจากแม่หวีดถึงแก่กรรมเมื่ออายุ ๓๐ ปีเศษ แล้วขุนทรงราชผลมิได้แต่งงานใหม่อีกเลย อาศัยบ้านหลังเดิมที่กำแพงเพชร เลขที่ ๖๗ ถนนเทศา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ถึงแก่กรรมเมื่ออายุ ๘๒ ปี เป็นบุคคลในประวัติศาสตร์กำแพงเพชรที่สมควรบันทึกไว้อีกท่านหนึ่ง